

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 28 listopada 2022 r.

Poz. 7563

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.913.2022 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 25 listopada 2022 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLVII/406/2022 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 25 października 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat obowiązujących w 2023 roku za usuwanie pojazdów z drogi i ich przechowywanie w myśl art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym, w części określonej w § 1 ust. 3 uchwały, jako sprzecznej z art. 130a ust. 6 i 6a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 988 ze zm.), dalej jako: *ustawa*, w zw. z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako: *Konstytucja RP*.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 25 października 2022 r. Rada Powiatu Tarnogórskiego podjęła uchwałę Nr XLVII/406/2022 w sprawie ustalenia wysokości opłat obowiązujących w 2023 roku za usuwanie pojazdów z drogi i ich przechowywanie w myśl art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in.: art. 130a ust. 6 ustawy.

Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 26 października 2022 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, że jest ona w części niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 130a ust. 6 ustawy: *Rada powiatu, biorąc pod uwagę konieczność sprawnej realizacji zadań, o których mowa w ust. 1-2, oraz koszty usuwania i przechowywania pojazdów na obszarze danego powiatu, ustala corocznie, w drodze uchwały, wysokość opłat, o których mowa w ust. 5c, oraz wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a. Wysokość kosztów, o których mowa w ust. 2a, nie może być wyższa niż maksymalna kwota opłat za usunięcie pojazdu, o których mowa w ust. 6a. Natomiast z art. 130a ust. 2a i ust. 5c ustawy wynika, że: *Od usunięcia pojazdu odstępuje się, jeżeli przed wydaniem dyspozycji usunięcia pojazdu lub w trakcie usuwania pojazdu ustaną przyczyny jego usunięcia. Jeżeli wydanie dyspozycji usunięcia pojazdu w przypadkach, o których mowa w ust. 1-2, spowodowało powstanie kosztów, do ich pokrycia jest obowiązany właściciel pojazdu. (...) Pojazd usunięty z drogi w przypadkach określonych w ust. 1-2 oraz art. 140ad ust. 7 umieszcza się na wyznaczonym przez starostę parkingu strzeżonym do czasu uiszczenia opłaty za jego usunięcie i parkowanie, z uwzględnieniem ust. 7. Przepisem art. 130a ust. 6a ustawy wprowadzono z kolei maksymalną wysokość stawek kwotowych opłat, o których mowa w ww. ust. 5c, z tym że zgodnie z art. 130a ust. 6b ustawy: *Maksymalne stawki opłat określone w ust. 6a, obowiązujące w danym roku kalendarzowym ulegają corocznie zmianie na następny rok kalendarzowy w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszego półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wiążące dla rady w danym roku kalendarzowym maksymalne stawki ustala ostatecznie minister właściwy do spraw finansów publicznych w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” (art. 130a ust. 6c ustawy).***

Należy również podkreślić, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości.

Rada Powiatu Tarnogórskiego w § 1 ust. 3 uchwały określiła, iż *Oplatę nalicza się za każdą rozpoczętą dobę przechowywania pojazdu na parkingu strzeżonym*. W ocenie organu nadzoru skoro przepis art. 130a ust. 6 ustawy upoważnia radę jedynie do ustalenia wysokości opłaty za przechowywanie pojazdów, to należy przyjąć, że chodzi o określenie opłaty za okres, w którym faktycznie przechowywany jest pojazd (za pełną dobę przechowywania) a nie za każdą rozpoczętą jednostkę czasową przechowywania pojazdu (za każdą rozpoczętą dobę przechowywania). Takie rozumienie delegacji ustawowej znajduje potwierdzenie w art. 130a ust. 6a ustawy, w którym ustalono maksymalne stawki za każdą dobę przechowywania pojazdu. Również w obwieszczeniach ministra rozwoju i finansów wydawanych corocznie na podstawie art. 130a ust. 6c ustawy używa się sformułowania za każdą dobę przechowywania.

W związku z powyższym ustalenie pełnej opłaty za każdą rozpoczętą dobę parkowania pojazdu (a nie za okres faktycznego parkowania pojazdu), stanowi naruszenie delegacji ustawowej określonej w art. 130a ust. 6 ustawy (podobnie m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 29 maja 2019 r., sygn. akt III SA/Łd 296/19, CBOSA). Skoro przedmiotowe opłaty stanowią daniny publiczne (por. brzmienie art. 130a ust. 6e ustawy), to rada powiatu nie powinna interpretować przepisów upoważniających do wydania uchwały w sposób rozszerzający. Interpretacja przeciwna byłaby możliwa jedynie w sytuacji, gdyby ustawodawca wyraźnie wskazał, że opłata za przechowywanie usuniętych pojazdów odnosi się do każdej rozpoczętej doby przechowywania.

Sekretarz Powiatu Tarnogórskiego w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego, w piśmie z dnia 25 listopada 2022 r. wskazał, iż treść podjętej uchwały jest w całości zgodna z obowiązującymi przepisami prawa. W piśmie podniesiono, iż organ powiatu jest zobowiązany do przeanalizowania działań jakie powinny zostać podjęte, aby realizacja zadania przebiegała sprawnie, bez zbędnej zwłoki, przy równoczesnym zapewnieniu ciągłości usług, z uwzględnieniem ceny (rzeczywistych kosztów). Nie dochodzi do istotnego naruszenia prawa, w sytuacji gdy Rada Powiatu wykaże, że całkowite koszty usuwania, holowania, przechowywania i dalszego postępowania z pojazdem są przynajmniej równe lub niewiele niższe od całkowitego wpływu z opłat. Ponadto sformułowanie „za każdą rozpoczętą dobę przechowywania” nie oznacza możliwości pobierania opłat wyłącznie za każdą pełną dobę przechowywania pojazdu.

W odpowiedzi na stanowisko Sekretarza Powiatu Tarnogórskiego, organ nadzoru w całości podtrzymuje swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Jak wskazano powyżej, delegacja z art. art. 130a ust. 6 ustawy upoważnia radę powiatu jedynie do uchwalenia wysokości opłaty za przechowywanie pojazdów oraz należy przyjąć, że chodzi o określenie opłaty za okres, w którym faktycznie przechowywany jest pojazd. Z literalnej treści § 1 ust. 3 uchwały wynika, że: *Oplatę nalicza się za każdą rozpoczętą dobę przechowywania pojazdu na parkingu strzeżonym*. Wobec czego takie uregulowanie legitymuje i daje możliwość pobierania opłaty w pełnej wysokości za każdą rozpoczętą dobę przechowywania, nawet w sytuacji, gdyby pojazd był przechowywany jedynie nieznaczną część doby. Wskazać należy, że na skutek stwierdzenia nieważności § 1 ust. 3 uchwały, jednostka samorządu będzie uprawniona do naliczania opłat – zgodnie z rzeczywistymi kosztami, jakie będą poniesione w związku z przechowywaniem pojazdu. W przeciwnym razie doszłoby do sytuacji, że pobierane przez powiat opłaty mogłyby być zawyżone, gdyż jak wynika z § 1 ust. 3 uchwały – byłyby naliczane w pełnej wysokości za każdą rozpoczętą (nawet nieznacznie) dobę przechowywania. Stwierdzenie nieważności przedmiotowego przepisu uchwały w żadnym stopniu nie wpłynie na sprawne, bez zbędnej zwłoki działania powiatu polegające na usuwaniu z drogi pojazdów oraz ich przechowywanie na parkingu strzeżonym.

Przedmiotowa uchwała, w ocenie organu nadzoru została podjęta tym samym z naruszeniem przepisów powszechnie obowiązującego prawa, w szczególności przepisu art. 7 Konstytucji RP w związku z 130a ust. 6 i 6a ustawy. Do podstawowych zasad działania organów administracji publicznej należy zasada praworządności (legalizmu), to jest działania tych organów na podstawie i w granicach prawa. Za istotne naruszenie prawa

uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale to takie naruszenie, które powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją. Chodzi tu o wady kwalifikowane, z powodu których cały akt lub jego część nie powinien wejść w ogóle do obrotu prawnego. W takiej sytuacji konieczne jest stwierdzenie nieważności aktu, czyli jego wyeliminowanie z obrotu prawnego z mocą *ex tunc*, co powoduje, że dany akt, czy jego część nie wywołuje skutków prawnych od samego początku (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/OI 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XLVII/406/2022 Rady Powiatu Tarnogórskiego z dnia 25 października 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat obowiązujących w 2023 roku za usuwanie pojazdów z drogi i ich przechowywanie w myśl art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym – w części określonej na wstępie, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz